

Little Brother

Cory Doctorow

**LITTLE
BROTHER**

Uitgeverij De Vliegende Hollander

Uitgeverij De Vliegende Hollander stelt alles in het werk om op milieuvriendelijke en duurzame wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van dit boek is gebruik gemaakt van papier met het FSC-kenmerk. Dit kenmerk garandeert dat het hout, of de houtvezel waarvan het product is gemaakt, afkomstig is van ecologisch en sociaal verantwoord bosbeheer.

Copyright © 2008 Cory Doctorow
Copyright nawoord © 2008 Bruce Schneider
Copyright nawoord © 2008 Andrew Huang
Copyright Nederlandse vertaling © 2009 Piet Verhagen en
Uitgeverij De Vliegende Hollander
Oorspronkelijk uitgegeven door Tor US
Oorspronkelijke titel *Little Brother*
Omslagontwerp Dog and Pony
Vormgeving binnenwerk Perfect Service
Foto auteur Bart Nagel

doctorow@craphound.com

Uitgeverij De Vliegende Hollander is een imprint van
Dutch Media Uitgevers bv

ISBN 978 90 495 0005 4

NUR 332

Voor Alice, die me compleet maakt

Hoofdstuk 1

Ik zit in de hoogste klas van de Cesar Chavez middelbare school in het zonnige Mission-district in San Francisco, wat betekent dat ik een van de meest in de gaten gehouden mensen ter wereld ben. Mijn naam is Marcus Yallow, maar in de tijd dat dit verhaal begon, noemde ik mezelf w1n5t0n. Uitgesproken als ‘Winston’.

Níét ‘W-eeen-n-vijf-t-nul-n’ – tenzij je een idioot van een leraar bent die zo hopeloos achterloopt dat je het nog steeds over ‘de elektronische snelweg’ hebt als je het internet bedoelt.

Ik ken zo’n idioot. Hij heet Fred Benson en is een van de drie conrectoren van Cesar Chavez. Benson is een etterende borstwond van een mens, maar als ze je toch een cipier geven kun je beter een idioot hebben dan iemand die van wanten weet.

‘Marcus Yallow,’ riep hij op een vrijdagmorgen om door de luidsprekers. De omroepinstallatie is toch al niet best, en in combinatie met Bensons gebruikelijke gemummel lijkt het resultaat meer op iemand die probeert een bedorven burrito te verteren dan op een officiële aankondiging. Maar mensen horen altijd hun naam, ook in de grootste brij van geluid – da’s een overlevingsmechanisme.

Ik pakte mijn tas, klapte mijn laptop voor driekwart dicht – ik wilde mijn downloads niet onderbreken – en bereidde me voor op het onvermijdelijke.

‘Kom onmiddellijk naar het administratiekantoor.’

Mijn lerares maatschappijleer, miss Galvez, rolde met haar ogen. Ik ook. Het Gezag had de pik op me, alleen maar omdat ik er een gewoonte van maakte de firewalls van de school te slopen alsof het natte tissues waren, de software voor loopherkenning te misleiden en de verklikkerchips waarmee ze ons bespioneren onklaar te maken. Galvez is overigens de kwaadste niet. Zij kijkt me er niet op aan

(niet in het minst omdat ik haar help met haar webmail zodat ze met haar broer kan praten, die in Irak gestationeerd is).

Mijn vriend Darryl gaf me een klets op mijn kont toen ik langs zijn plaats kwam. Ik ken Darryl al uit de tijd dat we luiers droegen en uit de peuterspeelplaats ontsnapten en help hem al die jaren voortdurend in en uit de problemen. Met triomfantelijk geheven handen, als een bokser, liep ik het maatschappijleerlokaal uit en drentelde schuldbewust naar het kantoor.

Ongeveer halverwege ging mijn mobiel. Ook helemaal fout – mobiels zijn *muy prohibido* op Chavez – maar waarom zou ik me daardoor laten remmen? Ik dook de toiletten in en sloot me op in het middelste hokje (het verste hokje is altijd het smerigst omdat iedereen dat neemt in de hoop aan de stank en de viezigheid te ontsnappen – slimme mensen weten dat goede hygiëne in het midden zit). Ik keek op mijn mobiel – een e-mail van mijn computer thuis. Iets nieuws op Harajuku Fun Madness, het beste spel dat ooit uitgevonden is.

Ik grinnikte. De vrijdagen op school waren toch klote, dus ik was blij met een excuus om mijn hielen te lichten.

Ik slenterde verder naar Bensons kantoor en gaf hem een vrolijke zwaai toen ik naar binnen struinde.

‘Wel, wel, als het w-een-n-vijf-t-nul-n niet is,’ zei hij. Fredrick Benson – sofnummer 545-03-2343, geboren 15 augustus 1962, moeders meisjesnaam Di Bona, geboren in Petaluma – is een kop groter dan ik. Ik ben een onderdeurtje van een meter vijfenzeventig, terwijl hij tegen de twee meter loopt. Zijn universitaire basketbalcarrière lag al zo ver achter hem dat zijn borstspieren verslapt waren tot zachte mannenborsten, pijnlijk zichtbaar onder zijn gratis dotcompoloshirt. Hij geeft je voortdurend het idee dat hij op het punt staat om een slam-dunk in je reet te maken en is dol op schreeuwen om je te intimideren. Maar dat soort tactieken boet snel aan kracht in als je ze te vaak gebruikt.

‘Sorry, nee,’ zei ik. ‘Dat R2D2-personage is me onbekend.’

‘W1n5t0n,’ zei hij, mijn naam opnieuw spellend, en probeerde me bang te maken met zijn dreigende blikken. Uiteraard was dat wel mijn naam, al jaren – mijn alias als ik bijdragen op het terrein van toegepast veiligheidsonderzoek op de forums zette. Je weet

wel, dingen als 'm smeren onder schooltijd en het onklaar maken van mijn kinderoppas, de tracer op mijn telefoon. Maar dat wist hij niet. Dat wisten maar een paar mensen – jongens die ik door en door vertrouwde.

‘Eh, zeg me niks,’ zei ik. Ik moet zeggen dat ik onder dat pseudoniem de nodige gave dingen in en om de school uitgehaald had – ik was erg trots op mijn werk op het gebied van verklikkerchipdoders – en als hij mij dat aan kon smeren was ik de lul. Niemand op school gebruikte ooit de naam w1n5t0n, of zelfs Winston. Zelfs mijn vrienden niet. Het was Marcus of niks.

Benson ging weer achter zijn bureau zitten en tikte nerveus met zijn schoolring op zijn vloeiblad. Dat deed hij altijd als iets tegenliep. Pokerspelers noemen zoiets een ‘tell’ – iets wat verraad wat je tegenstander denkt. Ik kende Bensons ‘tells’ als mijn broekzak.

‘Marcus, ik hoop dat je beseft hoe ernstig dit is.’

‘Dat zál ik ook zodra u me vertelt wat “dit” is, meneer. Ik zeg altijd ‘meneer’ tegen gezagsdragers als ik ze voor de gek hou. Dat is mijn ‘tell’.

Hij schudde zijn hoofd en sloeg zijn ogen neer. Weer een ‘tell’. Nu kon hij elk moment ontploffen. ‘Luister, vriend! Het wordt tijd dat je beseft dat we precies weten wat jij hier uitvreet en dat we geen enkele clementie zullen hebben. Je mag in je handen knijpen als je niet voor het eind van dit gesprek van school vliegt. Wil je eindexamen doen?’

‘Meneer Benson, u hebt me nog steeds niet verteld wat het probleem is...’

Hij gaf een hengst op zijn bureau en stak een priemende vinger uit. ‘Het probléém, meneer Yallow, is dat je je schuldig hebt gemaakt aan criminele samenspanning om het veiligheidssysteem van deze school te ondermijnen en je medestudenten digitale tegenmaatregelen hebt geleverd. Je weet dat we Graciella Uriarte vorige week van school gestuurd hebben omdat ze een van jouw apparaatjes gebruikte.’ Uriarte had veel pech gehad. Ze had een stoorzender gekocht in een technowinkel in de buurt van het station van de BART – de ondergrondse van San Francisco – in 16th Street, maar liep meteen tegen de lamp toen de scanners in de gang van de school hem oppikten. Niks met mij uit te staan, maar ik had met haar te doen.

‘En denkt u dat ik daar iets mee te maken heb?’

‘We hebben betrouwbare informatie dat jij wln5t0n bent...’ Opnieuw letter voor letter uitgesproken. Ik begon me af te vragen of hij nog niet uitgevogeld had dat de 1 een ‘i’ was en de 5 een ‘s’. ‘We weten dat deze wln5t0n-figuur verantwoordelijk is voor de diefstal van de eindexamens van vorig jaar...’ had ik ook niks mee te maken, maar het was een toffe hack en ik voelde me best geveild dat ze mij ervoor aanzagen ‘... en dat je derhalve gevaar loopt verscheidene jaren de gevangenis in te gaan. Tenzij je meewerkt.’

‘U heeft “betrouwbare informatie”? Die zou ik dan graag willen zien.’

Hij keek me woest aan. ‘Je houding maakt de zaak alleen maar erger.’

‘Als u inderdaad bewijzen hebt, meneer, dan lijkt het me beter dat u de politie belt om ze door te geven. Dit lijkt me een hoogst ernstige zaak, en ik zou de laatste zijn om een wettelijk onderzoek door de bevoegde autoriteiten in de weg te staan.’

‘Wil je dat ik de politie bel?’

‘En mijn ouders ook, lijkt me. Dat zou het beste zijn.’

We keken elkaar aan over het bureau. Hij had duidelijk verwacht dat ik door de knieën zou gaan toen hij zijn bom liet vallen. Ik versta de kunst mensen als Benson te overbluffen. Ik kijk iets links van hun hoofd en denk aan de woorden van oude Ierse volksliedjes, die dingen met rond de driehonderd coupletten. Op die manier lijkt ik volmaakt kalm en onbezorgd.

En de luis op de duif en de duif op het ei en het ei in het nest en het nest op het blad en het blad aan de twijg en de twijg aan de tak en de tak aan de stam en de stam aan de boom en de boom in het veen – en het veen tussen de heuvels-o! Hé ho, het joof’le veen, het veen tussen de heuvels-o...

‘Ga maar terug naar je les,’ zei hij. ‘Ik roep je wel weer op als de politie klaar is om je te spreken.’

‘Gaat u ze niet meteen bellen?’

‘De politie erbij halen gaat niet zomaar een-twee-drie. Ik had gehoopt dit op een eerlijke en snelle manier te regelen, maar aangezien jij erop staat...’

‘Ik wil best wachten hoor, terwijl u ze belt,’ zei ik. ‘Geen probleem.’

Hij begon weer met zijn ring te tikken en ik zette me schrap voor de uitbarsting.

‘Donder óp!’ schreeuwde hij. ‘Lazer op uit mijn kantoor, ellendige rot...’

Ik liep met een uitgestreken gezicht zijn kantoor uit. Hij zou de politie niet bellen. Als hij genoeg bewijs had om de politie erbij te halen, had hij dat allang gedaan. Hij had de pest aan me. Waarschijnlijk had hij wat vage roddelpraat gehoord en gehoopt me zo te overdonderen dat ik doorsloeg.

Met soepele, montere tred liep ik de gang door, mijn passen afmetend voor de looperkenningscamera’s. Die waren pas vorig jaar geïnstalleerd en ik was er dol op omdat ze zo totaal geschikt waren. Voor die tijd hingen er vrijwel overal op school gezichtsherkenningscamera’s, maar een rechter had bepaald dat dat tegen de grondwet was. En dus hadden Benson en een zootje andere paranoïde schoolleiders het geld voor onze schoolboeken uitgegeven aan deze idiote camera’s, die geacht werden mensen te herkennen aan hun voetstappen. Nou, niet dus!

Ik liep terug naar de klas en ging zitten, warm welkom geheuten door miss Galvez. Ik haalde de computer die we allemaal van school gekregen hadden tevoorschijn en zette hem terug op lesmodus. De SchoolBooks waren supergave technologie. Ze hielden al je aanslagen bij en controleerden alle webverkeer op verdachte trefwoorden – ze telden elk klikje en traceerden elke vluchtige gedachte die je het internet op stuurde. We hadden ze in de eerste klas gekregen, maar na een paar maanden was de nieuwigheid eraf, en toen we door kregen dat deze ‘gratis’ laptops voor het bestel werkten – en je bovendien met de ene vreselijke reclame na de andere bestookten – werden ze plotseling behoorlijk klef en irritant.

Mijn SchoolBook hacken was een fluitje van een cent geweest. De hack stond een maand na het verschijnen van het apparaat op het net. Niks aan – gewoon een dvd downloaden, op een schijfje branden, dat in het SchoolBook steken en bij het opstarten een handvol toetsen tegelijk indrukken. De dvd deed de rest door een massa onzichtbare bestanden te installeren die zelfs niet opdoken bij de dagelijkse centrale integriteitscheck van het schoolbestuur. Af en toe moest ik een update downloaden om de software de nieuwste tests

van het bestuur te laten omzeilen, maar dat deed ik met plezier in ruil voor enige zeggenschap over de computer.

Ik startte IMParanoïd op, de geheime instant messenger voor als ik tijdens de les een vertrouwelijk gesprek wilde voeren. Darryl had al ingelogd.

> De game gaat verder! Er staat iets belangrijks te gebeuren in Harajuku Fun Madness, man. Doe je mee?
> Vergeet. Het. Maar. Als ze me voor de derde keer betrappen op spijbelen vlieg ik van school. Dat weet je toch, man. Na school.
> Je hebt toch eerst eten en dan studie, niet? Da's twee uur. Plenty tijd om dit na te trekken en terug te zijn voor ze ons missen. Ik ga het hele team optrommelen.

Harajuku Fun Madness is de beste game die ik ooit gespeeld heb. Ik weet dat ik dat al een keer gezegd heb, maar het mag gerust herhaald worden. Het is een ARG, een Alternate Reality Game, en in het verhaal heeft een bende jonge, hippe Japanners in de tempel in Harajuku, waar Japanse tieners min of meer alle belangrijke subculturen van de afgelopen tien jaar bedacht hebben, een wonderbaarlijke genezende edelsteen gevonden. Ze worden achtervolgd door kwaadaardige monniken, de Yakuza (ofwel de Japanse mafia), buitenaardse wezens, belastinginspecteurs, ouders en een op hol geslagen kunstmatige intelligentie. Ze geven de spelers gecodeerde boodschappen, die we moeten ontcijferen en gebruiken om aanwijzingen te vinden die naar verdere gecodeerde boodschappen en meer aanwijzingen leiden.

Denk terug aan de fijnste middag waarop je ooit door de stad geslenterd hebt, kijkend naar alle rare mensen, de geïnjekte brochures, de maniakken en de toffe winkels. Voeg daar een speurtocht aan toe waarin je onderzoek moet doen naar gestoorde ouwe films en songs en tienerculturen uit de hele wereld en uit alle tijden. En daarnaast is het ook nog een wedstrijd, met als hoofdprijs voor het winnende team een tiendaagse vakantie in Tokio – rondhangen op Harajuku Bridge, je vergapen aan de elektronica in Akihabara en

alle Astro Boy-spullen mee naar huis nemen die je mee kunt nemen. Behalve dat hij in Japan 'Atom Boy' heet.

Dat is Harajuku Fun Madness, en zodra je een paar raadsels opgelost hebt, ben je verkocht.

- > Nee man, gewoon nee. NEE. Hou alsjeblieft op
- > Ik heb je nodig, D. Jij bent mijn beste man. Ik zweer je dat ik ons de school in en uit krijg zonder dat iemand iets in de gaten heeft. Dat kan ik, dat weet je toch?
- > Weet ik.
- > Nou dan. Ga je mee?
- > Nee man, echt niet.
- > Kom op, Darryl. Je zult op je sterfbed echt niet wensen dat je meer gestudeerd had.
- > Maar ook niet dat ik meer tijd aan ARG besteed had.
- > Dat kan wel zijn, maar zou je op je sterfbed niet wensen dat je meer tijd bij Vanessa Pak doorgebracht had?

Van hoorde ook bij mijn team. Ze zat op een privémeisjesschool ten oosten van de baai, maar ik wist dat ze zou spijbelen om deze misserie te volbrengen. Darryl was letterlijk al jaren verliefd op haar – al van voor de tijd dat de puberteit haar zo royaal bedeelde. Darryl was verliefd op haar innerlijk. Triest, eigenlijk.

- > Klootzak.
- > Kom je?

Hij draaide zich om en schudde zijn hoofd. Toen knikte hij. Ik knipogde tegen hem en begon contact op te nemen met de rest van mijn team.

*

Ik ben niet altijd een ARG-fan geweest. Ik heb een duister geheim: vroeger was ik een LARP'er. LARP is Live Action Roleplay, wat min

of meer is wat je denkt dat het is: verkleed rondlopen, rare accenten opzetten en doen alsof je een superspion of een vampier of een middeleeuwse ridder bent – een soort vlaggetje-veroveren in monsterkledij met een vleugje toneelclub. De beste spellen waren die in de padvinderskampen buiten de stad, in Sonoma of op het schiereiland – avonturen die drie dagen duurden en flink uit de hand konden lopen: de hele dag het land afschuimen, epische veldslagen leveren met zwaarden van bamboe en piepschuim, mensen betoveren door ze een zakje bonen naar het hoofd te gooien, ‘Vuurbal’ schreeuwen en noem maar op. Beetje melig, maar best leuk. Niet half zo lijp als praten over je elf aan een tafel vol lege blikjes Diet Coke en geschilderde poppetjes, en stukken actiever dan in een muiscoma raken voor een groot multiplayer game thuis.

Het ging pas echt mis met de minigames in de hotels. Als er een sciencefictionconferentie naar San Francisco kwam, wist een van de LARP'ers altijd wel toestemming te krijgen voor een paar korte spellen – van een uur of zes lang – aangezien ze toch de hele conferentieruimte afgehuurd hadden. Zij vonden dat een zootje enthousiast rondrennende, verklede jongelui het geheel meer kleur gaven, terwijl wij de grootste lol hadden met mensen die nog veel geschifter waren dan wij.

Maar het probleem met hotels is dat er ook een hoop niet-spelers zitten – en niet alleen sf-mensen. Gewone lui. Uit staten die beginnen en eindigen met een klinker. Op vakantie.

En soms begrijpen die mensen niet precies wat de bedoeling van het spel is.

Daar laat ik het voorlopig bij, oké?

*

Over tien minuten was de les afgelopen, dus ik had weinig tijd om me voor te bereiden. Om te beginnen moesten die ellendige loopherkenningscamera's aangepakt worden. Zoals ik al zei hadden we eerst camera's die gezichten herkenden, maar die bleken ongrondwettig te zijn. Voor zover ik weet, heeft nog geen enkele rechtbank uitspraak gedaan over de vraag of die loopherkenningscamera's wel toelaatbaar zijn, maar tot die tijd zitten we ermee opgescheept.

Mensen zijn er goed in iemands manier van lopen te herkennen – let de volgende keer dat je gaat kamperen maar eens op het heen en weer wippen van de zaklantaarn als een vriend van een afstand naar je toekomt. De kans is groot dat je hem herkent aan het bewegen van het licht. De karakteristieke manier waarop het op en neer wipt vertelt ons apenbrein wie eraan komt.

Loopherkenningssoftware neemt foto's van je bewegingen, probeert je als silhouet in de foto's te isoleren en vergelijkt het silhouet vervolgens met een databank om te zien wie je bent. De software is een biometrische identificatiemethode, net als vingerafdrukken of netvliesscans, met dat verschil dat er veel meer 'collisies' in voorkomen. Een biometrische collisie is als een meting bij meer dan één persoon past. Jouw vingerafdruk is uniek voor jou, maar er zijn legio mensen met dezelfde manier van lopen.

Niet precies, natuurlijk. Op de vierkante millimeter is je persoonlijke loopje helemaal van jou alleen. Het probleem is alleen dat je manier van lopen op de vierkante millimeter afhangt van hoe moe je bent, het soort vloer, of je bij het basketballen je enkel verzwikt hebt en of je toevallig nieuwe schoenen draagt. Daarom veralgemeent het systeem jouw profiel en zoekt het naar mensen die ongeveer net zo lopen als jij.

En er zijn massa's mensen die ongeveer net zo lopen als jij. Bovendien is het heel makkelijk om níét ongeveer net zo te lopen als jij – trek maar een schoen uit. Hoewel je dan natuurlijk altijd loopt als jij-met-maar-één-schoen, zodat de camera je uiteindelijk toch herkent. Daarom doe ik altijd een scheutje willekeur in mijn aanvallen op de loopherkenning: door een handvol grind in mijn schoenen te stoppen. Goedkoop en effectief, en niet één stap is hetzelfde. En tegelijkertijd krijg je een fantastische voetmassage (geintje; wetenschappelijk gezien is reflexologie ongeveer even nuttig als loopherkenning).

Telkens als iemand die door de camera's niet herkend werd de school binnenkwam, sloeg het hele zootje op tilt.

Dat ging écht niet.

Het alarm ging om de tien minuten. Als de postbode kwam. Als een ouder de school bezocht. Als de terreinknechten iets aan het basketbalveld deden. Als een leerling nieuwe schoenen droeg.

Dus nu proberen ze alleen nog bij te houden wie op welk moment waar is. Als iemand tijdens de lessen de poort uitgaat, kijken de camera's of zijn of haar loop ongeveer op die van een leerling lijkt, in welk geval *woei-woei-woei*, het alarm afgaat!

De hele Chavez school is omgeven door grindpaden. Ik heb altijd een zootje steentjes in mijn schoudertas – voor het geval dat. Ik gaf stiekem tien of vijftien van die scherpe kleine kleredingen aan Darryl en we stopten allebei onze schoenen vol.

De les was bijna afgelopen toen ik er ineens aan dacht dat ik de site van Harajuku Fun Madness nog niet bezocht had om die nieuwe aanwijzing te checken! Ik had me iets te hyper op onze ontsnapping geconcentreerd en even uit het oog verloren waarvóór we ontsnapten.

Ik sloeg een toets op mijn SchoolBook aan. De browser was meegeleverd met het apparaat – een vergrendelde spywareversie van Internet Explorer, die shitsooi van Microsoft waar niemand onder de veertig vrijwillig gebruik van maakt.

Ik had Firefox op de in mijn horloge ingebouwde memorystick, maar dat was niet genoeg – het SchoolBook had Windows Vista4Schools, een antiek besturingssysteem dat de schoolleiding de illusie gaf dat zij bepaalden welke programma's hun leerlingen konden gebruiken.

Maar Vista4Schools gooit zijn eigen ruiten in. Er zijn een heleboel programma's waarvan Vista4Schools niet wil dat je ze afsluit – bijvoorbeeld keyloggers en censuurprogramma's. Die programma's werken in een speciale modus die ze onzichtbaar maakt voor het systeem. Je kunt ze niet uitzetten omdat je ze niet eens kunt zien.

Elk programma waarvan de naam begint met `$SYS$` is onzichtbaar voor het besturingssysteem. Het staat niet op de bestandenlijst van je harde schijf en ook niet in de verwerkingsmonitor. Daarom heette mijn versie van Firefox `$SYS$Firefox` – en werd Firefox toen ik het opstartte onzichtbaar voor Windows, en dus ook onzichtbaar voor de snuffelsoftware van het netwerk.

Omdat ik een onafhankelijke navigator gebruikte, moest ik ook een onafhankelijke netwerkverbinding hebben. Die van de school hield elke klik bij die het systeem in of uit ging, wat niet goed uit-

kwam als je van plan was naar de Harajuku Fun Madness-site te surfen voor een beetje buitenschoolse pret.

De oplossing is iets vernuftigs dat TOR heet – The onion router. Een onion router is een website die verzoeken voor webpagina's aanneemt en doorgeeft aan andere onion routers, die ze weer doorgeven aan andere onion routers, net zolang tot een ervan uiteindelijk besluit de pagina op te halen en terug te sturen door de lagen van de ui tot hij bij jou komt. Het verkeer naar de onion routers is gecodeerd, wat inhoudt dat de school niet kan zien welke pagina je opvraagt, en dat de lagen van de ui niet weten voor wie ze werken. Er zijn miljoenen knooppunten – het programma is ontworpen door het Office of Naval Research om hun mensen te helpen de censuurprogramma's in landen als Syrië en China te omzeilen, wat betekent dat het perfect is voor gebruik op de gemiddelde Amerikaanse middelbare school.

TOR werkt omdat de school een beperkte zwarte lijst van stoupe adressen heeft waar we niet naartoe mogen, en de adressen van de knooppunten voortdurend veranderen – zodat de school ze onmogelijk allemaal bij kan houden. De combinatie van Firefox en TOR maakte me onzichtbaar, onvatbaar voor de snuffelaars van het schoolbestuur en vrij om naar de Harajuku FM site te gaan om te zien wat er aan de hand was.

Daar was hij, een nieuwe aanwijzing. Zoals alle aanwijzingen in Harajuku Fun Madness had deze een fysieke, een cybernetische en een geestelijke component. De cybernetische component was een raadsel dat je op moest lossen door een massa obscure vragen te beantwoorden, waaronder ditmaal een stel over de intriges in dōjinshi – stripboeken die getekend worden door de liefhebbers van manga's, Japanse stripverhalen. Ze zijn soms net zo lang als de officiële mangastrips waar ze op gebaseerd zijn, alleen stukken vreemder. Ze mengen allerlei verhalen door elkaar en bevatten soms de onnozelle liedjes en gebeurtenissen. En een heleboel liefdesverhalen natuurlijk. Iedereen vindt het leuk om zijn favoriete striphelden en -heldinnen iets met elkaar te laten hebben.

Die raadsels zou ik later op moeten lossen, als ik thuis was. Dat ging het beste met het hele team – honderden dōjinshi-bestanden downloaden en ze allemaal uitkammen om de oplossingen te vinden.

Ik had net alle aanwijzingen in een scrapbook gezet toen de bel ging en we aan onze ontsnapping begonnen. Ik liet het grind stiekem in mijn korte laarsjes glijden – lage Blundstones uit Australië, uitstekend voor hardlopen en klimmen. En zonder veters, zodat je ze bliksemsnel aan en uit kunt doen, wat ze perfect maakt voor de eindeloze metaaldetectors waar het tegenwoordig overal van vergeven is.

De menselijke bewaking moesten we natuurlijk ook zien te omzeilen, maar dat wordt bij elke nieuwe laag machinale snuffelaars makkelijker, aangezien al die toeters en bellen onze geliefde leiding een volstrekt misplaatst gevoel van veiligheid geven. We zigzagden door de drukke gangen, op weg naar mijn favoriete zijdeur. Halverwege siste Darryl ineens: ‘Shit, ik was vergeten dat ik een bibliotheekboek in mijn tas heb.’

‘Je meent het,’ zei ik, terwijl ik hem meteen het eerstvolgende toilet in trok. Bibliotheekboeken zijn een probleem. Daar zit een arfid – een RFID ofwel Radiofrequentie-ID-chip – in gelijmd, zodat de bibliothecaris er alleen maar mee over een scanner hoeft te zwaaien en ook meteen kan zien of de boeken op een plank in de juiste volgorde staan.

Maar de school kan ze ook gebruiken om de hele dag een oogje op je te houden. Dat was weer zo’n maas in de wet: de rechtbank wilde niet dat ze arfids gebruikten om óns in de gaten te houden, maar de bibliothéékboeken volgen en aan de hand van de bibliotheekgegevens nagaan wie waarschijnlijk welk boek bij zich had – dát mocht wel.

Ik had een klein Faradaybuideltje in mijn tas – dat zijn kleine, met een maas van koperdraad gevoerde tasjes die radiogolven blokkeren en arfids uitschakelen. Maar de tasjes zijn gemaakt voor het neutraliseren van identiteits- en tolkaarten, niet voor boeken als...

‘Inleiding tot de natuurkunde?’ kreunde ik. Het ding was zo groot als een woordenboek.